

Handläggare: Eva Nilson
Fastighetsförvaltningen
Staben
Tel: 508 27567
eva.nilson@gfk.stockholm.se

2002-01-30

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Avrapportering av skötselprogrammet för Stockholms lantegendomar till den del det berör jordbruken

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetskontorets åtaganden enligt skötselprogrammet har upphört vad gäller jordbruken.
2. Skötselprogrammet läggs till handlingarna.
3. Inga ersättningar med anledning av skötselprogrammet betalas ut.

Olle Zetterberg

Lars Callemo

SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktige fastställde ett skötselprogram för Stockholms lantegendomar 1991 och gav fastighetsnämnden i uppdrag att utarbeta riktlinjer för programmets genomförande, framförallt beträffande övergång till alternativ odling inom jordbruket. Bristande intresse från stadens arrendatorer innebar dock att några detaljerade riktlinjer aldrig kom till stånd. Nu får skötselprogrammet anses ha spelat ut sin roll. Sveriges inträde i EU gör att arrendatorer kan söka EU-bidrag för t ex alternativ odling. Kontoret föreslår att kontorets åtaganden är avslutade, vad gäller jordbruket, och programmet läggs till handlingarna. En av stadens arrendatorer har med hänsyftning till skötselprogrammet önskat få ersättning från staden för sin alternativa odling. Någon ersättning föreslås dock inte betalas ut.

UTLÅTANDE

Bakgrund

På uppdrag av dåvarande borgarråden Mats Hulth och Ingemar Josefsson upprättade fastighetskontoret och fritidsförvaltningen i slutet av 1980-talet ett gemensamt skog- och jordbrukspolitiskt program för stadens markegendomar, kallat "Skötselprogram för Stockholms lantegendomar". Skötselprogrammet godkändes av fritidsnämnden i mars 1988 och av fastighetsnämnden i april 1988 samt fastställdes av Kommunfullmäktige i januari 1991.

Skötselprogrammet lade fast en mycket hög ambitionsnivå för naturvården på stadens ägor. Hänsynen till miljö- och friluftsintrassen präglar programmet. De rent ekonomiska aspekterna tilläts inte gå före behovet av bra mark för det rörliga friluftslivet. När det gäller jordbruksmarken angavs riktlinjer för hur jordbruket borde skötas för att användningen av gifter och konstgödningsmedel skulle minska. I programmet slogs fast att staden skulle stimulera sina arrendatorer till alternativ odling. Genom olika åtgärder, såsom reducerad arrendeavgäld och utbildningsinsatser, skulle befintliga arrendatorer med konventionella odlingsmetoder intresseras för att gå över till alternativ odling. Vid nyupplåtelse av jordbruksarrenden skulle företräde ges till dem som ville satsa på alternativa odlingsmetoder.

Analys

Kommunfullmäktiges fastställande av skötselprogrammet innebar att fastighetsnämnden gavs i uppdrag att utarbeta riktlinjer för dess genomförande. Fastighetskontoret gjorde flera insatser för att följa intentionerna i programmet, bl a hölls flera informationsdagar med information och utbildning om alternativa odlingsmetoder. Stadens arrendatorer deltog i dessa informationsdagar. Avsikten var att med de arrendatorer som önskade gå över till alternativ odling skulle förhandlingar ske om reducering av arrendeavgälden eller förändring av övriga arrendevillkor. Resultatet var dock nedslående. Ingen av de dåvarande arrendatorerna var intresserad av att övergå till alternativ odling, varför några detaljerade riktlinjer för avgäldsreducering eller förändrade arrendevillkor aldrig utarbetades. En av stadens jordbruksarrendatorer, arrendatorn på Husa gård i Vallentuna, hade sedan tidigare alternativ odling, varför han inte berördes av några förändringar. Inga nyupplåtelse har skett där alternativodlare har anmält intresse.

Konsekvenser

Skötselprogrammet för Stockholms lantegendomar får nu anses ha spelat ut sin roll, i vart fall vad gäller jordbruket. I och med Sveriges inträde i EU kan lantbrukare söka EU-bidrag för alternativ odling, miljöinsatser och annat. Det är inte fastighetsägarens sak att lämna bidrag till sådant. Stockholms lantegendomar är dessutom nu föremål för utredning om bolagisering och försäljning. Kontoret föreslår därför att de åtaganden som kontoret skulle vidtaga med anledning av skötselprogrammet gällande jordbruksmarken har upphört, och att skötselprogrammet för Stockholms lantegendomar läggs till handlingarna, vad gäller jordbruket.

Önskemål om ersättning

En av stadens arrendatorer, Staffan Ahrén på Husa gård i Vallentuna, har med hänsyftning till skötselprogrammet i ett brev den 17 jan 2001 framfört önskemål om bidrag på ca 400 000 kr, utgörande ersättning för alternativ odling. Såsom framförts ovan berördes aldrig Staffan Ahrén av den eventuella reducering som skulle utgå för de arrendatorer som övergick till alternativa odlingsmetoder enligt skötselprogrammet, eftersom han redan sedan flera år tillbaka hade odlat alternativt, när skötselprogrammet upprättades. Frågan om reducering av avgiften har ej heller väckts i samband med den omförhandling av arrendeavgälden som nyligen ägt rum. Ahrén har nu ett nytt arrendeavtal gällande från 14 mars 2002 och fem år framåt. Kontoret anser att någon ersättning inte bör utgå till Ahrén. Ahrén har möjlighet att söka EU-bidrag för alternativ odling.

Kontoret stöds av stadens juridiska avdelning i uppfattningen att någon ersättning inte ska betalas ut till Ahrén.

Kontorets förslag

Kontoret föreslår att skötselprogrammet för Stockholms lantegendomar läggs till handlingarna, och att de åtaganden kontoret hade enligt programmet har upphört, vad gäller jordbruket. Kontoret föreslår också att inga ersättningar med anledning av skötselprogrammet ska betalas ut.

SLUT